

har været udsat for seksuelle overgreb, skal kunne modtages i et børnevenligt miljø, hvor myndighederne samarbejder under samme tag, og hvor der kan udføres de nødvendige interviews og afhøringer, medicinske undersøgelser og behandlinger. Børnehuset i Island dækker hele landet, og har i de 10 år, huset har eksisteret, haft 2.001 henvendelser.

Norge og Sverige har udviklet hver deres koncept for et børnehus ud fra en modellen og erfaringerne fra Island. Fælles for tilbuddene i de to lande er, at indsatsen for barnet er samlet på ét sted, så det ikke behøver at opsøge de involverede myndigheder på forskellige steder, men i stedet kan komme ét sted, hvor alle nødvendige undersøgelser, forhør, samtaler og behandling kan foregå.

I Sverige startede man i 2005 forsøgsordningen med »Barnahus« placeret seks forskellige steder i landet i et »samarbejde under samme tag« mellem Rikspolisstyrelsen, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen og Åklagarmyndigheten om udredninger om og undersøgelser af børn, der er eller har været udsat for mishandling og seksuelle overgreb.

Forsøgsordningens formål var at tilpasse undersøgelserne til barnet og gennem samarbejde at forbedre kvaliteten i undersøgelserne, hvilket tilsammen skulle give bedre grundlag for retsprocessen og den fremtidige indsats for de berørte børn og unge.

Forsøgsordningen blev evalueret i 2008²⁾, og resultatet var overvejende positivt. Ifølge evalueringen indebærer »Barnahus« en forbedret kvalitet ud fra et børneperspektiv, miljøet er børnetilpasset, og krisehjælpen er generelt forbedret. Den positive evaluering understreges af, at flere af forsøgene er gjort permanente, og ud over de seks »Barnahus«, som indgik i forsøgsordningen, er der i dag oprettet yderligere fem, og andre er undervejs, således at indsatsen nu er landsdækkende i Sverige.

I Norge besluttede regeringen i 2006 at etablere »Barnehus« som et 3-årigt forsøgsprojekt. Det første »Barnehus« åbnede i 2007, og siden er yderligere fire »Barnehus« kommet til. I løbet af 2009 bliver det sjette »Barnehus« åbnet i Oslo, så det bliver et landsdækkende tilbud med »Barnehus« i alle de såkaldte »Helseregioner« i Norge.

Problemets omfang

Der findes ikke megen systematisk videnindsamling om omfanget af seksuelle overgreb mod børn i Danmark, men i sagens natur er området karakteriseret ved store mørketal, da langt fra alle seksuelle overgreb mod børn anmeldes. Statens Institut for Folkesundhed foretog i 2002 en undersøgelse blandt 9.-klasses-elever med henblik på at beskrive forekomsten og karakteren af seksuelle overgreb mod børn i Danmark³⁾. Af undersøgelsen fremgår, at 11,3 pct. af de unge havde haft seksuelle erfaringer, der ifølge dansk lovgivning er strafbare, og 2,8 pct. af de unge fortalte, at de havde været udsat for seksuelle overgreb før deres 15. år.

I en tidligere undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed i 2000⁴⁾ skønnes det, at mindst 10 ud af 1.000 børn i løbet af barndommen vil blive udsat for et seksuelt overgreb, der medfører en politianmeldelse. Årligt drejer det sig om ca. 1 promille af børn under 15 år. Men på baggrund af befolkningsundersøgelser blandt børn og unge i andre nordiske lande vurderes det, at ca. 50 ud af 1.000 børn i Danmark udsættes for et seksuelt overgreb i løbet af barndommen.

Vurderingen er, at minimum 3 pct. af alle børn og unge oplever et seksuelt overgreb. Der vil være en del af de unge, der har glemt overgrebet, eller som ikke ønsker at nævne det. Desuden vil de unge typisk definere overgreb anderledes end voksne fagfolk, idet de unge vil synes, at »der skal mere til«, før de vil kalde det et overgreb.